

Teknik Personelin İntibak Sorunu

Miting ve forumlar düzenlediğimiz, uğruna iki kez boykota gittiğimiz 657 sayılı Devlet Personel Kanunu aralık 1970 toaşında uygulanacak. Teknik eleman yönünden tam da sömürü düzeyinin gerektirdiği yargı ve tasarruflarla dolu olan kanun, özellikle forumlarımızda gerektiği kadar eleştirildi. Biz yazımızda bu eleştirilere yenilerini eklemek çabasında değiliz. Ancak, 657 Sayılı kanunun bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılmasını ve bazılarının da değiştirilmesini öngören 1327 sayı ve 31.7.1970 tarihli kanunun, geçici 22. maddesinde belirtilen intibakın Genel Esaslarını saptayan 17.10.1970 tarih ve 13642 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Tebliğin ışığında, Teknik Eleman İntibakını üyelerimize açıklamaya çalışacağız.

Yazımızda bundan böyle okuyacağımız «Tebliğ» sözcüğü ile 31.7.1970 tarih ve 13642 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan tebliğ, «Kanun» sözcüğü ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu belirtilmektedir.

Kanunun Geçici 22 nci maddesi, yapılacak tüm intibakların genel esaslarının; Devlet Memurları Kanunu İntibak Komisyonunca saptanacağını söylemektedir.

Böylece de yayınlanan tebliğin hükümleri kanunun koruyuculuğu altına alınmıştır. Ancak, hiç bir tebliğin ilgili olduğu kanun hükümleri ile çelişik olamayacağı kesin bir hukuk kuralıdır. Şimdi inceleyeceğimiz teknik eleman intibakında, olamaz dediğimiz çelişik hükümlerle sık sık karşılaşacağız.

İncelememizi üç ana konu çevresinde yapacağız:

- 1 — TEBLİĞ
- 2 — TEKNİK PERSONELİN İNTİBAK BİÇİMİ
- 3 — ASKERLİK SÜRESİ

Gerçi 3 ncü konunun 2 nci konu içinde olduğu düşünülebilir, ama izlemekte kolaylık sağlamak amacı ile böyle bir ayırımı yararlı gördük.

1 — Tebliğin giriş kısmının 2 nci maddesinde sözü edilen değişik 36' nci maddenin 2 nolu Tek. Hiz. Sınıfının 7. fıkrasına kanunda rastlanmamaktadır. Bilindiği gibi 36 nci madde tesis edilen sınıfları gösterir. 2 nolu Teknik Hizmetler sınıfında 7 nci fıkra yoktur. Burada sadece 5 fıkra vardır. Dolayısıyla tebliğin neyi anlatmak istediği, daha girişte anlamsız bir durum yaratmaktadır. Bu da bizi böyle bir tebliğe güvenmeye zorlamaktadır. Aslında tebliğe ya da onun ne idüğü belirsiz babası iktidara güven, söz konusu değildir bizim için. Konuyu

böylece saptayınca, uygulama sırasında ortaya çıkacağı kesinlikle belli olan her türlü sömürü kokan hükümler için, anayasal haklarımızı aramamız doğal olacaktır.

2 — Tebliğin 2 nolu bölümünün B fıkrasında teknik ilgili işlerde Jbilfil yönetimle görevli olan teknik personelin Genel İdare Hizmetleri Sınıfına alınacağı belirtilmiştir. Bu hüküm tebliğe göre kanunun ek geçici 1 nci maddesine göre konmuştur. Oysaki ekgeçici 1 nci madde; 36 nci madde ile tesisi editen sınıfların tarifleri, kapsamı ve fiilen yaptıkları görev gözönüne alınarak, sınıfların tesbitini öngörmektedir. 36 nci maddenin 2 nolu Teknik Hizmetler Sınıfı ise açık olarak tarif ve kapsamı vermektedir.

Tebliğin bu hükme ilişkin örnekleri de baştan aşağı komiktir, örnek 3 e göre; PTT Başmüdürü, Merkez Müdürü ve İşletme Müdürü şayet teknik formasyona sahipse Teknik Hizmetler Sınıfına, örnek 1 e göre de teknik bir formasyona sahip Bayındırlık Bakanlığı Merkez Teşkilâtında görevli Müsteşar, Daire Başkanı, Müşavir ve Şube Müdürü Genel İdare Hizmetleri • Sınıfına alınacaktır. Merkez teşkilâtlarında sayılan bu üst kademe görevlilerin çoğunluğu iktidar, daha doğrusu işbirlikçi takımına bağlıdır ve onlar bu hükme sevinecektir. Ama tebliğin bu hükümdeki genel felsefe; böyle görevlere bilgi ve yeteneğiyle gelebilecek, bilimsel gerçeklere bağlı Teknik Personeli enterne etmek anlamındadır. Bunun dışında örnek 4 e göre; makinist, elektirikçi, marangoz, dalgıç, ressamı, desinatör, ofset operatörü, sürveyan, tesisat ustası gibi yaptıkları işe göre 931 sayılı İş Kanunu önünde resmen işçi sayılanlar sendikal haklarından yoksun bırakılmakta ve kanun kapsamına alınmaktadır. Buradaki felsefe de aynıdır: İşçi sınıfını sınıfsal haklarından yoksun bırakmak. Çünkü işbirlikçi iktidar, karşısındaki devrimci sendikalar çevresinde örgütlenmiş ve örgütlenebilecek olan işçi sınıfını bölmek, küçültmek ve böylece de emeğini sömürmek istemektedir. Bu amacını da çok çirkin bir şekilde bir kere daha gözler önüne sermiştir. Teknik Personel de bu yüzden kanun kapsamına alınmıştır. Bilinçlenerek örgütlenmiş ve her an eyleme hazır sınıfları parçalamak onun amacıdır.

Teknik Personel İntibakı Tebliğinin öneri lerine devam edelim :

Tebliğin 3 nolu bölümünün C ibendinde kanunun ek geçici 4 ncü maddesine atıf yapılarak 4 yıllık tahsilli bir teknik elemanın (Mühendis) 11. derecenin 1 nci, 5 yıllık tahsilli teknik elemanın da (Y. Müh.) 10. derecenin 1. kademe-

sinden başlayarak intibak ettirilmesi öngörü-
yor ve buna örnek veriliyor. Oysa ek geçici mad-
de 4; kanunun 36 ncı maddesine göre teknik
hizmetler sınıfına girecek personelin intibakla-
rı için evvelce çalıştığı sürelerin ne şekilde dik-
kate alınacağı belirtilmektedir. Yoksa ilk' giriş
derecelerini değil. Giriş derecelerini İse 36 ncı
maddenin 2 nolu Teknik Hizmetler Sınıfının (d)
bendinde Mühendis ve Mimarların 10 ncu dere-
cenin 3 ncü, Y. Müh. ve Y. Mimarların 9 ncu
derecenin 3 ncü kademesinden başlayacağı yazı-
lıdır. (e) Bendinde de bu İlk giriş dereceleri üze-
rine evvelce çalışma sürelerinin ne şekilde ekle-
neceği yazılıdır.

Buradan da görüldüğü gibi, kanun tebliğ ile
çelişiktir ve uygulama olanağını yitirmiştir.
Gene de böyle bir uygulama olursa; tüm teknik
personel anayasal hakkını kullanma durumuna
kendiliğinden gelecektir.

3 — Askerlik hizmeti için tebliğin Ut no. lu
bölümü, C bendinin örnek 3 ten hemen sonra ge-
len paragrafında aynen; «İntibakta yalnız ye-
dek subay olanların KITA HİZMET süresi de-
ğerlendirmeye dahil edilecek» cümlesi kullanıl-
mıştır. Gelin görünki; kanunun 83 ncü maddesi
ile aynı maddenin «A» bendi şöyle demektedir:

«Devlet memuru iken muvazzaf askerlik hiz-
metini yapmak üzere silah altına alınanlardan
terhislerini müteakip tekrar Devlet memurluğu-
na girmek İsteyenler:

A) Muvazzaf askerliğe ayrıldıkları sırada
iktisab etmiş oldukları derecedeki kadroya ata-
nabilirler ve bunların muvazzaf askerlikte ge-
çen süreleri atandıkları kadroda kademe ilerle-
mesi yapılmak suretiyle değerlendirilir. Bu gi-
bilerin muvazzaf askerliğe ayrılmadan önce iş-
gal ettikleri kadroda kazandıkları kademe iler-
lemeleri ayrıca gözönünde bulundurulur.»

Şimdi ortaya şu sorun çıkıyor: 4/10195 e gö-
re çalışan teknik personel memur sayılmadığına
ve kanun da teknik personelin askerlik duru-
munu ayrıca belirtmediğine göre; muvazzaf as-
kerlikleri için tebliğin önerisi keyfi olmaktadır.
Fakat Teknik Personel ise; 29.4.1967 tarih, D.
12 DE 1967/457 K. 1967/764 sayılı Danıştay ka-
rarıyla muvazzaf askerlik süresini 4/10195 e tam
olarak dahil ettirmiştir. Dolayısıyla teknik per-
sonelin muvazzaf askerlik konusunda kazanılmış
bir hakkı vardır. Zaten kanunun 83 ncü madde-
si devlet memurları İçin bunun tamamını say-
mıştır. O halde tebliğ, teknik personelden bu-
nun en az altı ayını kısma yetkisini nereden ve
nasıl almaktadır? En az diyoruz çünkü; tebli-
ğin ilgili bölümünde yedek subay olanların «kı-
ta hizmeti» deyiimi kullanılmaktadır. Bildiğimiz
gibi biz teknik personel askerlik görevinde
meslek kur"ası çekeriz ve pek çoğumuz ya 6 ay

veya hiç kıta hizmeti yapmayız. Mesleğimizde
Milli Savunmaya hizmet ederiz. Bu durumda
böyle ciddiye bir tebliğ; belki de bizim, ya 6
aylık kıta hizmetimizi intibaka sayacak, ya da
hiç kıta hizmeti yapmayanlarımızın iki yıllık
teknik hizmetini (askerlikte geçen) saymayabi-
lecektir. Buna ek olarak tebliğ; «Muvazzaf as-
kerlik hizmetlerini er olarak yapmış olanların
bu süreleri intibakta dikkate alınmayacaktır»
demektedir. Kanun ise yukarda görüldüğü gibi
muvazzaf askerlik Görevlerini er veya yedek su-
bay olarak bitirenler için herhangi bir ayırım
yapmamaktadır. Tebliğ burada da çelişik ve key-
fi bir tutum içindedir. Teknik personel kitlesinin
ayrılmaz bir parçası olan Tekniker ve Sanat
Okulu mezunu elemanların kanunun getirdiği
haklarını, tebliğ hiçe saymaktadır.

Bizi bu biçimde düşünmeye yönelten, yukar-
dan beri sözünü ettiğimiz kesin nedenlerdir.

SONUÇ

Bu duruma göre, çıkarılan tebliğ ve onun
kaynağı kanun hükümleri; Teknik Personeli
bağlamak, denetimden uzak tutmak Ve örgüt-
lenmesini engellemek amaçlarına yönelmiştir.
Aslında bu gerçek, forumlarımızda kesin biçim-
de tekrar tekrar açıklanmıştır. Bir kez daha
«Başbakanımız da mühendistir, haklarımızın
verilmesinde yardımcı olacaktır» görüşü (!) if-
las etmiştir. Buna görüş demek aslında saçma-
dır. Çocukça ve vasiye muhtaç olanların dalka-
vukluğu ya da açıkçası soytarılığdır.

işbirlikçi sömürücü iktidarın yasaları da ken-
di yöntemleri doğrultusunda olacaktır. Bu ta-
rihsel ve bilimsel bir gerçektir. Tersine bir so-
nuç çıkarmak olanağı yoktur.

Tüm teknik personelin bilinçle örgütlenip,
sağlam bir kitle yaratma zorunluluğu gelip geç-
mektedir. Dünyanın en az ihracat yapan ülkesi
-yıl da kişi başına 17 dolar- olan Türkiye'mizde,
bu ihracatın artım olanaklarını elinde ve kafa-
sında taşıyan teknik personel halkımızdan yana
olacak mıdır, olmayacak mıdır? Artık açıkça
belirtmek gerekir bunu. Kaçınılamaz gerçek;
Teknik Personelin fukara halkımızın, sömürü-
len halkımızın çıkarları yanında devrimci-savaşa
gözünü kırpmadan katılacağıdır. Bu uğurda
gösterilecek her türlü çabayı, ortak amaca daha
tez ulaşmayı sağlayan kutsal görevler olarak
görmeliyiz.

Unutmamalıdır ki, işbirlikçi iktidar ve ör-
gütleri yeni oyunlar içindedir. O da; meslek oda-
larını bakanlık denetimine bağlamak ve meslek
İcrası için bu odalara üye olma zorunluluğunu
kaldırmaktır. Gerçeklere devrimci açıdan yürü-
me yiğitliğini önde "ötüren Elektrik Mühendis-
leri bu oyunu boşa çıkaracaktır.